

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ЗА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

РЕЧНИК
НА
БЪЛГАРСКИЯ
ЕЗИК

ТОМ XII
П - ПОЕМКА

СОФИЯ • 2004
АКАДЕМИЧНО ИЗДАТЕЛСТВО „МАРИН ДРИНОВ“
ЕТ „ЕМАС“

Главна редакция
ВЕСА КЮВЛИЕВА-МИШАЙКОВА, ЕМИЛИЯ ПЕРНИШКА

Редакционна колегия

ИВАН КАСАБОВ, ЛИЛИЯ КРУМОВА-ЦВЕТКОВА,
ВЕСА КЮВЛИЕВА-МИШАЙКОВА, ЕМИЛИЯ ПЕРНИШКА,
МАРИЯ ЧОРОЛЕЕВА

Съставители

ДИАНА БЛАГОЕВА, МАЯ БОЖИЛОВА, ЕМИ ГЕОРГИЕВА,
ЗДРАВКА ГУНОВА, ГИНКА ДЮЛГЕРОВА, ВАЛЕНТИН ЗАНЕВ,
СТЕФАНА КАЛДИЕВА-ЗАХАРИЕВА,
ЕЛЕНА КАЦКОВА-МИХОВА, СИЯ КОЛКОВСКА,
ДРАГОМИР ЛАЛЧЕВ, СВЕТЛОМИРА МАНОВА,
САБИНА ПАВЛОВА, ХРИСТИНА ПАНТЕЛЕЕВА,
ДИМИТЪР ПОПОВ, ВЕЛИСЛАВА СТОЙКОВА,
ВАНИНА СУМРОВА

Пропуснати имена в авторския колектив
ЛИЛИЯ КРУМОВА-ЦВЕТКОВА в т. 10
ЗОЯ ВЪЛКОВА в т. 11.

Справки, мнения и препоръки на адрес:
Институт за български език,
Секция за лексикология и лексикография
София, 1113, ул. Шипченски проход, 52, бл. 17
e-mail: sabiba_p@netbg.com
fax: (+359 2) 872-2302

© БАН, Институт за български език, 2004
© АИ „Марин Дринов“, 2004
© ЕТ „ЕМАС“, 2004

ISBN 954-90344-7-X (т. 12) (ИБЕ)
ISBN 954-322-014-X (т. 12) (АИ „Марин Дринов“)
ISBN 954-8793-62-8 (т. 12) (ЕТ „ЕМАС“)

Дванадесетият том на Речника на българския език, изработен от колектива на Секцията за българска лексикология и лексикография в Института за български език при Българската академия на науките, съдържа 7887 речникови статии на част от думите от буква **П** (*p – поемка*). Някои от потенциалните думи, образувани с твърде продуктивните представки *по-, пре-, пред-, при-, про-*, които не се срещат в използваната литература и са напълно ясни по значение, не са представени в Речника.

Автори на статиите в т. XII са: н. с. Валентин Занев (*p – панорамен*), н. с. Сабина Павлова в съавторство с н. с. З. Гунова (*панорамно – паралелно*), н. с. Гинка Дюлгерова (*паралелност – пате²; плъх – пневмотранспортен*), н. с. Димитър Попов в съавторство с н. с. С. Павлова (*патемия – перодръжка; петало – петлище*), н. с. Здравка Гунова в съавторство с н. с. В. Занев (*перон – петал*), н. с. Сабина Павлова (*петлуга – петнадесети; плавам – племенен*), доц. д-р Йрагомир Лалчев (*петнайсетина – пиластър*), ст. н. с. Христина Пантелеева (*пилат – плавало*), спец. филолог Светломира Манова (*плен – плига*), ст. н. с. д-р Стефана Калдиева (*плик¹ – плодя се; предпозите по, под; представките по-, под-; частицата по; побългарен – повлачив*), спец. филолог Елена Кацкова-Михова (*пломб – плугче; подгрупа – подзем*), спец. филолог Еми Георгиева (*плужек – плътски*), н. с. д-р Сия Колковска (*поаз – побъбрям; погледкам – подвизаване*), н. с. Вания Сумрова (*повлашен – погледване²; подсъден – поемка*), ст. н. с. д-р Мая Божилова (*подвик – подгревателен; подоловям – подрайон*), н. с. д-р Диана Благосва (*подзема¹ – подкупя; подлизурски – подокачвам се*) и в съавторство с н. с. З. Гунова (*подраня – подсушаване*), спец. филолог д-р Велислава Стойкова (*подкусря – подлизурко*).

Статиите в тома са редактирани и оформени за печат в два етапа на редактиране. Редакцията е извършена от членовете на редакционната колегия, както следва:

ст. н. с. Ист. д. ф. н. Веса Кювлиева-Мишайкова (*p – паралелно; парцал – перодръжка; поаз – побеждаване; подзема – подкупя; подлизурски – подокачвам се*);

ст. н. с. I ст. д. ф. н. Емилия Пернишка (*параленост – парфюмосване; перон – петал; петнайсетина – пиеро; пломб – плугче; побезпокоя – побъбрям; погледкам – подзем; предлога по; представката по-; предлога под; представката под-; частицата по; подкустря – подлизурко; подранил – подсушаване*);

ст. н. с. д-р Иван Касабов (*патриаршество – перодръжка; петало – петнадесети; пилат – пита; плавам – плацуам се*);

ст. н. с. д-р Лилия Крумова - Цветкова (*пиеса – пиластър; питагореец – плавало; плач – пневмотранспортен; побългарен – погледване²; подсъден – поемка*);

ст. н. с. д-р Мария Чоролеева (*подоловям – подрайон*).

Главната редакция на том XII на Речника на българския език е извършена от главните редактори ст. н. с. I ст. д. ф. н. Веса Кювлиева - Мишайкова (*п – племенен*) и ст. н. с. I ст. д. ф. н. Емилия Пернишка (*плен – поемка*).

Компютърната обработка на тома е изпълнена от специалистите филологи: Светломира Манова, Еми Георгиева, Илиана Илиева, Елена Кацкова - Михова, Магделена Паунова, Адриана Пашова, д-р Велислава Стойкова и Ивайло Начевски.

Секретар на тома е н. с. Сабина Павлова.

Авторският колектив и редакционната колегия на Речника изказват дълбока благодарност на рецензента на тома ст. н. с. I ст. д-р Елена Георгиева за внимателното изчитане на ръкописа и направените препоръки.

Дължим благодарност и на колегите от Секцията за съвременен български език, от Секцията за българска диалектология, от Секцията за българска етимология, от Секцията за история на българския език и лично на акад. Валентин Станков, ст. н. с. I ст. д. ф. н. Йордан Пенчев и ст. н. с. д-р Маргарита Троева за ценните справки и за съдействието при уточняване на дискусационни въпроси, свързани с фонетични, словообразувателни, граматични, стилистични, етимологични и други характеристики на думите.

Благодарим за компетентните справки и за положения труд върху дефинирането на някои термини и на редица колеги ботаници, зоологи, химици, физици и др. от институтите на Българската академия на науките.

Поради направен пропуск в предговора на том XI уточняваме, че авторството на думите *олфактометрия–омундя се* и *омул–омясване* е следното: думите *олфактометрия–омундя се* са изработени от З. Вълкова (в съавторство със С. Колковска) и *омул–омясване* са изработни от С. Колковска (в съавторство със З. Вълкова).

София, май 2004

От ГЛАВНАТА РЕДАКЦИЯ